

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
Huurreoksa/SR

1 (3)
187/00.03.00.00/2016

13.12.2016

Lausuntopyyntö 21.11.2016 LVM/1877/03/2016

Hallituksen esitysluonnos laajakaistatukilain muuttamisesta

Liikenne- ja viestintäministeriö valmistele hallituksen esitystä laiksi laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annetun lain (1186/2009) muuttamisesta. Esitetyn lakimuutoksen tavoitteena on helpottaa tuettujen laajakaistahankkeiden tukieitoja ja siten lisätä teleyritysten kiinnostusta osallistua laajakaista hankkeeseen ja edistää laajakaistan saatavuutta Suomessa. Esitetty tavoite on kannatettava.

Esityksessä ehdotetaan laajakaistarakentamisen tuesta haja-asutusalueilla annettua lakia muutettavaksi siten, että tuen myöntämistä ei tulevissa hankkeissa rajattaisi ainoastaan niille alueille, jossa asuu vähemmän kuin 5,4 prosenttia Manner-Suomen väestöstä. Lakia ehdotetaan muutettavaksi lisäksi siten, että hankkeiden tukikelpoista osaa laajennettaisiin pienentämällä tukikelpoisten kustannusten rajoittamista nykyisestä kahden kilometrin etäisyydestä 100 metrin etäisyydeksi käyttäjän vakinaisesta asuin- tai sijaintipaikasta. Nämä muutokset ovat erittäin kannatettavia.

Vapaa-ajan asuntoja varten rakennettavien yhteyksien tulisi olla myös tukikelpoisia niiden vapaa-ajan asuntojen osalta, kuin ne verkonrakentaja näkee tarkoituksenmukaiseksi rakentaa samalla kuin vakinaisten asuntojen yhteydet. Näin menetellen Viestintäviraston tekemä työ verkkoanalyysissä myös kevenisi. Viestintäviraston ei tarvitsi tehdä enää mitoitusvähennystä mahdollisten verkon piirissä olevien vapaa-ajan asuntojen osalta. Luotettaisiin siihen, että verkkoa rakentava taho mitoittaa verkon tarpeisiin nähden oikean kokoiseksi, koska maksaa itse kuitenkin vähintään 34 % kustannuksista.

Lisäksi esityksessä ehdotetaan, että muiden laajakaistatukiohjelmaan kuulumattomien lisätukien vastaanottamisen sallimista sekä mahdollisuutta maksaa ennakkomaksua valtion tuesta 50 prosenttia sen jälkeen, kun tukipäätös on tehty, laajennettaisiin kaikkiin niihin vireillä oleviin hankkeisiin, joille Viestintävirasto ei vielä ole myöntänyt valtion tukea. Tämä esitys on kannatettava, mutta ongelmana ovat sellaiset hankkeet, joille Viestintävirasto on jo tehnyt tukipäätöksen. Teksti tulisi muuttaa muotoon, jolle viestintävirasto ei vielä ole maksanut tukea. Näin saataisiin nopeasti liikkeelle hankkeita.

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
Huurreoksa/SR

2 (3)
187/00.03.00.00/2016

13.12.2016

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että uusittavaan lakiin tulisi muuttaa myös ns. mustien pisteiden tulkinta vastaamaan komission ryhmäpoikkeusasetuksen 651/2014 määritelmää 52 artiklassa:

Investointi on tehtävä alueella, jolla ei ole samaan luokkaan kuuluvaa infrastruktuuria (joko peruslaajakaistaverkkoa tai NGA-verkkoa) ja jolla tällaista infrastruktuuria ei todennäköisesti kehitetä kaupallisin ehdoin kolmen vuoden kuluessa suunnitellun tukitoimenpiteen julkaisemisajankohdasta, mikä on myös varmistettava avoimella julkisella kuulemisella.

Mustien alueiden määritelmä olisi sama kuin maaseuturahaston tukemissa kyläverkkotuissa. Nykyinen määritelmä on johtanut suuriin eroihin alueiden tukikelpoisuudessa eri rahoituslähteissä.

Useita hankkeita, jotka ovat laajakaistatukilain mukaisessa markkina-analyyssissä osoittautuneet tukikelvottomiksi, on kuitenkin voitu toteuttaa maaseuturahaston kyläverkkotuella. Nykyinen määritelmä "voidaan tarjota" edistyskellisiä viestintäpalveluita ei tarkoita, että huippunopeita yhteyksiä tosiasiallisesti tarjotaan tai että verkkoa rakennettaisiin käyttäjälle saakka. Lisäksi operaattorit itse ilmoittavat mustat pisteet ja niillä on mahdollista ilmoittaa pisteitä rajoittaakseen kilpailua alueella omaksi edukseen.

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että laissa tulee myös mahdollistaa 100 % takaukset, jotka eivät sisällä valtion tukea (takauksesta peritään takausmaksu), myös niille hankkeille, joihin maakunnan liitto on julistanut tuen haettavaksi ja valinnut tuensaajan ennen 12.11.2012 tehtyä lakimuutosta. Useat hankkeet, joita toteuttamaan on kuntien myötävaikutuksella perustettu uusi osuuskunta tai kuntayhtiö ovat taloudellisissa vaikeuksissa korkeiden rahoituskustannusten vuoksi. Uudet osuuskunnat tai kuntayhtiöt on perustettu, koska kaupalliset operaattorit eivät olleet kiinnostuneet rakentamaan alueita edes julkisella tuella. Rahoituskustannuksia voidaan pienentää muuttamalla takauksen suuruutta. Tuki-intensiteetti pysyisi edelleen 66 %:ssa. Nyt 100 %:n takaus on mahdollista Viestintäviraston tulokinnan mukaan vain niissä hankkeissa, joihin tuensaajan valinta on tehty 12.11.2012 laajakaistatukilain muutoksen jälkeen.

Esityksessä ehdotetaan, että tukihakemus tulee tehdä Viestintävirastolle viimeistään 30.6.2018, koska komissio on hyväksynyt tuen maksamisen vuoden 2019 loppuun mennessä. Järjestetyssä laajakaistalain muutoksen kuulemistilaisuudessa useat eri tahot toivat esiin, että annettu aika on

Liikenne- ja viestintäministeriö
kirjaamo@lvm.fi

Lausunto
Huurreoksa/SR

3 (3)
187/00.03.00.00/2016

13.12.2016

riittämätön. Hankkeiden valmistelu ja maakunnan liiton tuensaajan valintaprosessi ennen tukihakemuksen jättämistä Viestintävirastoon vie paljon aikaa. Olisi joustavampaa valtuuttaa Viestintävirasto päättämään tukihakemusten viimeisestä jättöajasta. Laajakaistan rakentamisen tukemista tulisi myös jatkaa vuoteen 2025 saakka, joka tukee komissio julkaisemaa tavoitetta vuodelle 2025. Tuolloin kaikilla tulee olla saatavissa vähintään 100 Mbit/s yhteys, joka on oltava nostettavissa tarvittaessa 1000 Mbit/s nopeuteen. Siksi esitettyä 6 ja 6 a § voimassaolon rajoittamista vuoden 2018 loppuun saakka ei tule tehdä, vaan siirtää kyseiset tehtävät uusien maakuntien tehtäväksi.

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että tarvittaessa muutokset on nofioitava erikseen komission kanssa, jotta laajakaistalain tavoitteet voidaan saavuttaa.

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että tarvittava valtion tuki tulee turvata kaikille toteutettaville hankkeille. Valtio saa kasvaneina verotuloina myöntämänsä tuen takaisin suurelta osin jo rakentamisen aikana. Investoinnit eivät toteudu ilman julkista tukea ja investoinnit ovat välttämättömiä kansallisesti ja aluetaloudellisesti, turvaavat kehittymisen ja tuovat työtä sekä verotuloja jatkossakin.

Maakuntaliitot esittävät Liikenne- ja viestintäministeriölle, että ministeriön tulee selvittää, miten saadaan pitkäaikaista ja rahoitusehdoiltaan kohtuullista rahoitusta jo toteutuneille hankkeille. Pankit rahoittavat hankkeita yleensä enintään 15 vuoden laina-ajalla ja toimijat tarvitsisivat vähintään 30 vuoden maltillista rahoitusta.

Tämä lausunto on valmisteltu yhdessä Kainuun, Keski-Suomen, Lapin, Pohjois-Karjalan, Pohjois-Pohjanmaan ja Pohjois-Savon maakuntien liittöjen kesken.

POHJOIS-KARJALAN MAAKUNTALIITTO
Maakuntahallitus

Risto Poutiainen
vt. maakuntajohtaja

Jari Aho
hallinto- ja talousjohtaja